

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

3. základní škola Cheb, Malé náměstí 3

Malé náměstí 3, 350 02 Cheb

Identifikátor školy: 600 066 282

Termín konání inspekce: 5. – 10. května 2004

Čj.:	e1-1067/04-5180
Signatura:	oe1cx121

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo:

- ❖ zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk, německý jazyk a tělesná výchova na prvním a druhém stupni základní školy a anglický jazyk na druhém stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ zjištění a zhodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk, německý jazyk a tělesná výchova na prvním a druhém stupni základní školy a anglický jazyk na druhém stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ zjištění a zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, německý jazyk a tělesná výchova na prvním a druhém stupni základní školy a anglický jazyk na druhém stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ tematické zjišťování Úrazovost ve školách.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

3. základní škola Cheb, Malé náměstí 3 je úplnou základní školou. Od 1. ledna 2003 je právním subjektem, hospodaří jako příspěvková organizace. Zřizovatelem je Město Cheb, nám. Krále Jiřího z Poděbrad 14, 350 20 Cheb.

Na obou stupních je realizována výuka podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2 s úpravami a doplňky schválenými MŠMT pod čj. 25 018/98-22. V době konání inspekce škola vzdělávala v jedenácti třídách prvního stupně a v deseti třídách druhého stupně celkem 551 žáků. Ve škole je integrováno jedenáct žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, z toho jsou dva žáci s tělesným postižením.

Součástí školy jsou školní družina s kapacitou 150 žáků a školní jídelna s kapacitou 1000 jídel.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti se vztahuje ke sledovaným vyučovaným předmětům tj. český jazyk, německý jazyk a tělesná výchova na prvním a druhém stupni základní školy a anglický jazyk na druhém stupni základní školy.

Výukou českého jazyka a tělesné výchovy na prvním stupni je pověřeno 12 učitelek, šest z nich má předepsané vzdělání pro výuku na tomto stupni školy. Ze šesti vyučujících, které podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené právním předpisem nesplňují, si tři doplňují vzdělání studiem na pedagogické fakultě v oboru učitelství pro první stupeň a jedna na fakultě tělesné výchovy a sportu.

Výuku českého jazyka na druhém stupni zajišťují tři vyučující, dvě získaly požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost, jedna vyučující má odbornou způsobilost pro výuku na druhém stupni, ale pedagogickou způsobilost pouze pro výuku na prvním stupni.

Německý jazyk na prvním stupni vyučují čtyři učitelky, všechny s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Na druhém stupni jsou výukou předmětu pověřeny tři vyučující,

dvě mají odbornou a pedagogickou způsobilost, jedna vyučující splňuje pro výuku na druhém stupni pouze podmínku způsobilosti odborné.

Výuka anglického jazyka na druhém stupni je vedena dvěma učitelkami, jedna má odbornou způsobilost pro výuku na druhém stupni a požadovanou pedagogickou způsobilost má pouze pro výuku na první stupni základní školy, druhá předepsané vzdělání nemá.

Všichni tři vyučující, kteří jsou pověřeni výukou tělesné výchovy na druhém stupni, mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost.

Při přidělování vyučovací povinnosti pedagogickým pracovníkům přihlíží ředitelka školy zejména k jejich kvalifikaci a k dosavadním pedagogickým zkušenostem, zohledňovány jsou také potřeby školy. Z tohoto hlediska je personální obsazení sledovaných předmětů a skladba úvazků vyučujících efektivní.

Výchovné poradenství je zajišťováno zkušenou učitelkou, která se pravidelně účastní vzdělávacích akcí pro výchovné poradce, požadované kvalifikační studium pro tuto funkci však neabsolvovala.

Organizační uspořádání školy vychází z podmínek a potřeb školy. Vedení školy tvoří ředitelka a její zástupce, oba s delšími zkušenostmi v pedagogické a řídicí práci. V podrobně zpracovaném organizačním řádu školy jsou stanoveny kompetence, náplně práce a povinnosti vedení školy, pedagogických i provozních zaměstnanců. Vytvořená organizační struktura je funkční.

Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada; jejím prostřednictvím se vyučující podílejí na řešení vzdělávacích a výchovných záležitostí, částečně také záležitostí provozních. Vyučující sledovaných předmětů jsou sdruženi v metodických orgánech, kterými jsou dvě metodická sdružení na prvním stupni a předmětové komise českého jazyka a dějepisu, cizích jazyků a tělesné výchovy na druhém stupni. Činnost metodických složek je zaměřena především na plánování a koordinaci výuky, sestavování kontrolních prověrek, na sjednocování kritérií pro hodnocení žáků, na výběr učebnic a pomůcek, na přípravu žáků na soutěže a na organizování školních akcí. Důležitou součástí práce metodických složek je rovněž výměna zkušeností a poznatků jednotlivých vyučujících z výuky a ze vzdělávacích akcí a poskytování metodické pomoci začínajícím a nekvalifikovaným učitelům. Poradní a metodické orgány jsou vedením školy účinně využívány.

Přenos informací uvnitř školy je zajištěn prostřednictvím informačních nástěnek ve sborovně, formou každodenního osobního kontaktu pracovníků školy a provozními poradami, které jsou svolávány podle aktuální potřeby. Důležitým zdrojem informací pro učitele jsou také pravidelná jednání pedagogické rady, plán práce školy a operativní měsíční plány. Informační systém je funkční, informace jsou pracovníkům školy poskytovány včas a v potřebné míře.

Kontrolní činnost, na které se kromě ředitelky podílí i její zástupce, vychází z plánu kontrol pro školní rok 2003/2004. Kontroly v oblasti pedagogické jsou zaměřeny na sledování kvality výuky, vedení pedagogické dokumentace, plnění tematických plánů a práci třídních učitelů. Hlavním nástrojem kontroly výchovně-vzdělávací činnosti jsou hospitace, ze kterých jsou vedeny záznamy. Zjištěné poznatky jsou projednávány s příslušnými učiteli a v zobecněné podobě také v metodických sekcích a na poradách. Vytvořený kontrolní systém je účinný.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno v souladu s potřebami a cíli školy. Preferována je zejména účast vyučujících na vzdělávacích akcích zaměřených na osvojování nových metod a forem výuky. Potřebné podmínky vytváří škola vyučujícím, které v současné době studují na vysoké škole.

Práce učitelů je vedením školy průběžně sledována a hodnocena. Hodnocení je prováděno na základě kritérií, která byla stanovena ředitelkou školy a se kterými byli vyučující seznámeni.

Kromě vlastního vzdělávacího procesu je oceňována aktivita učitelů při organizování školních a mimoškolních akcí. Vytvořený systém hodnocení je vedením školy účelně a efektivně využíván.

Personální podmínky jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola je tvořena komplexem pěti vzájemně propojených pavilonů. V hlavním pavilonu sídlí vedení školy, je zde umístěna také školní družina, jeden pavilon je vyhrazen pro první a jeden pro druhý stupeň, ve zbývajících dvou pavilonech jsou umístěny školní jídelna a dvě tělocvičny. V areálu školy je víceúčelový sportovní areál, školní pozemky a zahrada s prolézačkami, která je využívána zejména školní družinou. Školní prostory jsou velmi dobře udržované, učebny a chodby působí příjemným estetickým dojmem, který podtrhuje vkusná výzdoba zhotovená převážně z prací žáků školy.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti se vztahuje pouze ke sledovaným vyučovaným předmětům.

Český jazyk na prvním i druhém stupni je vyučován v kmenových učebnách, které jsou většinou prostorné, funkčně zařízené novým nábytkem, v některých z nich je umístěna didaktická technika. Učebny jsou svým vybavením a výzdobou částečně přizpůsobeny výuce mateřského jazyka. Pro výuku mají vyučující k dispozici velké množství učebních pomůcek, které jsou částečně soustředěny v kabinetech vyučujících a částečně jsou rozmístěny v učebnách. Žáci jsou vybaveni vhodnými učebnicemi a čítankami, na prvním stupni také pracovními sešity. Pro potřeby žáků slouží školní žákovská knihovna, ve které jsou různé encyklopedie a soubory pro mimočítankovou četbu, jazykové a slovníkové příručky.

Pro výuku německého i anglického jazyka na druhém stupni jsou ve škole zřízeny dvě jazykové učebny. Obě učebny jsou vybaveny nástěnnými mluvnickými přehledy, obrazovým materiálem, mapami, tematicky zaměřenými nástěnkami a projekty žáků. V učebně anglického jazyka je umístěna základní didaktická technika (televize, video, magnetofon), v učebně německého jazyka je k dispozici pouze magnetofon. Vzhledem k velkému počtu jazykových skupin je část výuky organizována také v kmenových učebnách, které jsou pouze na prvním stupni částečně přizpůsobeny jazykové výuce. Pro potřeby výuky jsou pravidelně využívány také obě počítačové učebny. Kabinet cizích jazyků je vybaven dostatečným množstvím překladových slovníků, jazykovými cvičebnicemi a příručkami, doplňkovými texty, k dispozici jsou výuková CD, videokazety (zejména pro výuku anglického jazyka) a audiokazety. V obou předmětech používají žáci ucelené řady jazykových učebnic.

Škola má dvě velmi dobře vybavené tělocvičny. U obou tělocvičen jsou šatny, prostor pro uložení gymnastického nářadí, kabinety a sklad sportovních pomůcek. Pomůcky pro výuku předmětu jsou zastoupeny v nadstandardním množství; pro některé sporty realizované v rámci výuky škola půjčuje žákům vybavení. Pro venkovní sportování slouží víceúčelový sportovní areál s hřištěm na košíkovou a na volejbal (obě s umělým povrchem), s krátkou běžeckou dráhou, s doskočištěm pro skok daleký, s kruhovou výsečí pro vrh koulí a se dvěma venkovními stoly na stolní tenis. V rámci tělesné výuky je využíváno také nedaleké fotbalové hřiště místní sportovní jednoty a běžecké trasy v lesoparku u školy. Plavecký výcvik pro žáky prvního stupně je zajištěn v městském bazénu.

Vedení školy spolu s metodickými složkami pravidelně sleduje stav a úroveň materiálního zázemí, které je v rámci finančních možností průběžně doplňováno a modernizováno.

Z materiálně-technického zázemí školy jsou veřejnosti po celý školní rok využívány zejména obě tělocvičny a v období od května do září (včetně letních prázdnin) také víceúčelový sportovní areál.

Materiálně-technické podmínky jsou ve sledovaných oblastech vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Ve škole je realizován schválený vzdělávací program Základní škola. Učební plán pro školní rok 2003/2004 je pro všechny třídy sestaven v souladu se vzdělávacím programem a odpovídá mu i rozvrh hodin. Navýšení týdenní hodinové dotace o jednu hodinu v osmém a devátém ročníku je provedeno v souladu s metodickým pokynem MŠMT posílením hodinové dotace výtvarné výchovy. Do učebního plánu od sedmého do devátého ročníku jsou zařazeny volitelné předměty informatika, anglický jazyk, seminář a praktika ze zeměpisu, technické kreslení, základy administrativy a domácnost. Ve škole jsou zavedeny nepovinné předměty přípravný zpěv, sborový zpěv, logopedie a náprava řeči a čtení. Nad rámec učebního plánu jsou ve škole zřízeny zájmové kroužky (výtvarný kroužek, keramický kroužek, internetový klub, počítačový kroužek, ruský jazyk, míčové hry a astrokroužek). Pro žáky sedmého ročníku je každoročně organizován lyžařský kurz.

Časové týdenní dotace sledovaných předmětů jsou v souladu s požadavky zvoleného vzdělávacího programu. Učební osnovy jsou dodržovány.

Kontrolovaná dokumentace je vedena v souladu se školskými předpisy a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Sledovaná výuka je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

Dodržování učebních plánů i učebních osnov je sledováno vedením školy v rámci kontrolní činnosti. Ke kontrole jsou využívány tematické plány vyučujících, jejichž plnění je sledováno zejména při hospitacích. Pravidelně jsou rovněž kontrolovány zápisy v třídních knihách.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin všech tříd je sestaven v souladu s platnými předpisy, časové uspořádání a střídání vyučovacích hodin jednotlivých předmětů respektuje psychohygienické zásady. Školní řád obsahuje všechna doporučená ustanovení; ta jsou zpracována na konkrétní podmínky školy. Část určená pro žáky obsahuje pouze výčet povinností, práva žáků jsou vymezena v tzv. Školním desateru. Se školním řádem jsou žáci seznamováni na začátku školního roku.

Informovanost rodičů o chování a prospěchu žáků je zajišťována prostřednictvím žákovských knížek, plánovaných třídních schůzek a dnů otevřených dveří. Kdykoliv po předchozí domluvě mohou rodiče navštívit školu.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Kompetence výchovné poradkyně vymezuje pracovní náplň stanovená v organizačním řádu školy. Jednotlivé úkoly pro oblast výchovného poradenství jsou stanoveny v ročním plánu práce. Základní činností výchovné poradkyně je poradenství pro žáky, rodiče a učitele. Významná pozornost je věnována péči o žáky se specifickými poruchami učení a chování; výchovná poradkyně navrhuje vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, eviduje příslušnou dokumentaci a spolupracuje na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů, které jsou

zpracovány ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou. Výchovná poradkyně je členkou školní výchovné komise, pravidelně spolupracuje s třídními učiteli. K informacím pedagogů školy využívá nástěnky a jednání pedagogické rady. Konzultace pro rodiče i pro žáky mají stanovené hodiny v týdnu, ale mohou se konat kdykoli podle aktuální potřeby po předchozí domluvě s výchovnou poradkyní.

Výchovná poradkyně je pověřena také koordinací činnosti primárního preventisty. Aktivity v oblasti prevence sociálně-patologických jevů vycházejí z Minimálního preventivního programu, který obsahuje tematické bloky propagace zdravého životního stylu, odmítání drog, alkoholu, kouření a šikanování. Nejčastěji využívanými formami prevence jsou besedy, zařazování vybraných témat do výuky občanské a rodinné výchovy a ojediněle i zadávání dotazníků. Potřebné informace jsou žákům poskytovány i prostřednictvím nástěnek umístěných v prostorách školy. V oblasti sociálně-patologických jevů spolupracuje výchovná poradkyně také s vyučující předmětu rodinná výchova. Významnými spolupracovníky jsou rovněž Prev-Centrum Cheb, Policie České republiky a pro jednorázové akce také Občanské sdružení MOSTY.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním stupni základní školy

Předmět je vyučován v hodinové dotaci, která je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Učivo je rozčleněno do tematických plánů. Kvalita vzdělávání byla hodnocena na základě hospitací provedených v šesti třídách prvního stupně v předmětu český jazyk. Sledované hodiny byly pečlivě připraveny i provedeny, učivo v jednotlivých sledovaných třídách navazovalo na předchozí témata, výuka byla věcně správná.

Výuka českého jazyka byla sledována u šesti učitelek, z nichž čtyři splňovaly podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Dvě další předepsané podmínky způsobilosti nesplňují, obě mají středoškolské vzdělání. Jedna z nich studuje druhým rokem na pedagogické fakultě učitelství pro první stupeň základní školy. Na úroveň práce se žáky chybějící požadované vzdělání negativní dopad nemělo, naopak výrazný zájem obou vyučujících o vlastní vzdělávání se ve výuce projevil velmi kladně.

Učebny, ve kterých výuka probíhala, byly velmi podnětné po estetické stránce i po stránce jejich vybavení vzhledem k obsahu předmětu. Kromě učebnic a pracovních sešitů byly v hodinách využívány vhodně a ve velké míře rozmanité pomůcky. Pro každou složku českého jazyka mají žáci zavedeny sešity, jejichž úpravu a správné vedení vyučující pravidelně kontrolují. Efektivitu výuky ve většině sledovaných hodin pozitivně ovlivnila pečlivě připravená tabule.

Sledované hodiny byly z hlediska organizace a využívání metod práce velmi dobře provedené. Učitelky využívaly různorodých postupů při opakování znalostí i při výkladu nových poznatků. Zřejmá byla návaznost na předcházející nebo již známé učivo. Metodické postupy i formy práce byly vynikající a téměř všechny činnosti probíhaly za aktivního přispění žáků. Při zadávání úkolů pro samostatnou činnost podávaly učitelky srozumitelné pokyny a důsledně ověřovaly jejich pochopení. Průběžná kontrola plnění úkolů poskytovala všem žákům okamžitou zpětnou vazbu. Vyučovací čas byl efektivně využit.

Psychohygienické podmínky k vyučování jsou velmi dobré, učebny poskytují prostor i zázemí k úspěšné realizaci výuky sledovaného předmětu, který je zařazen do rozvrhu v souladu s didaktickými i psychohygienickými zásadami.

Sledované hodiny byly většinou zahajovány výrazným a efektivním motivačním vstupem, opakováním a procvičováním učiva v různých formách práce. Náročnost učiva byla volena zejména podle zájmů a dosavadních znalostí žáků.

Atmosféra v hodinách byla příznivá, úroveň komunikace mezi žáky a vyučujícími je velmi dobrá, žáci respektují dohodnutá pravidla, v rámci kterých mají prostor pro vlastní vyjádření. Velmi efektivně byli žáci vedeni k získávání komunikativních a sociálních dovedností.

Učitelky většinou pozitivně hodnotily výkony žáků po celou vyučovací hodinu, chyby nenásilně, ale důsledně opravovaly. Velmi často se žáci aktivně podíleli na hodnocení své práce a v několika případech i na hodnocení práce svých spolužáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním stupni jsou hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk na druhém stupni

Český jazyk je vyučován ve všech ročnících druhého stupně v hodinové dotaci, která je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Výuka je plánována prostřednictvím tematických plánů, které si učitelky sestavují sami a vždy na začátku školního roku konzultují jejich obsah s ostatními kolegy v rámci činnosti předmětové komise. Učivo v jednotlivých sledovaných třídách podle tematických plánů navazovalo na předchozí ročníky. Při plánování vycházely učitelky z učebních osnov a ze sledu jednotlivých témat v učebnicích. Úpravy učiva ve vztahu k rozdílným schopnostem či znalostem žáků jednotlivých tříd jsou prováděny.

Předmět je vyučován třemi učitelkami s dlouholetou praxí. Dvě mají aprobaci pro výuku českého jazyka na druhém stupni a jedna má aprobaci pro první stupeň. Všechny mají zájem o kvalitní výuku předmětu, po odborné i metodické stránce se dále průběžně vzdělávají a vzájemně spolupracují.

Učebny, ve kterých výuka probíhala, jsou podnětné po estetické stránce i z hlediska tematického zaměření výzdoby vzhledem k obsahu předmětu. Ve sledované výuce byly účelně využity učebnice, v některých případech i ukázky z odborné a krásné literatury. Učitelky pracovaly i s různými doplňkovými pomůckami (kartičky, ilustrace). Žáci se učili vyhledávat informace z jazykových příruček a slovníků, které mají ve třídách neustále k dispozici.

Navštívené hodiny byly velmi dobře organizovány, předcházela jim pečlivá a promyšlená příprava. Použité metody jazykového vyučování (většinou výklad střídaný s řízeným rozhovorem, procvičování a opakování s pomocí učebnice) byly zvoleny účelně, s potřebným výsledkem. Výklad byl efektivní, prokládaný aktivizačními otázkami, vedl žáky k samostatnému vyvozování nového učiva s pomocí textu. Vhodně a s potřebným účinkem byly zařazovány skupinová i samostatná práce žáků. Ve slohovém výcviku nechyběla práce s obsahem textů, vyučující se nezaměřovaly jen na formální stránku, ale vedly žáky k zamyšlení. Pro ověření, zda žáci úkolům porozuměli, chyběla někdy potřebná zpětná vazba. Psychohygienické podmínky výuky byly velmi dobré, v hodinách byly střídány různé činnosti pro udržení pozornosti a aktivity žáků, tempo práce bylo přiměřené věku a schopnostem žáků.

Žáci byli velmi dobře motivováni v hodinách slohového vyučování, motivace byla výrazná i v hodinách mluvnických. Učitelky využívaly čtenářských i životních zkušeností žáků, velmi vhodným způsobem je upozorňovaly na mezipředmětové souvislosti. V některých hodinách žáci s úspěchem vyhledávali ve slovnících potřebné informace sami.

Atmosféra ve třídách byla pracovního charakteru, spolupráce mezi žáky a učitelkami byla přátelská. Jen ojediněle byla vyžadována kázeň na úkor přirozené aktivity žáků. Ve většině sledovaných hodin byli žáci vedeni ke komunikaci a ke správnému jazykovému vyjadřování.

Hodnocení probíhalo především průběžně slovním způsobem, vyučující preferovaly pochvalu a povzbuzení před negativním hodnocením výkonu žáka. Poměr písemných a ústních prověřování byl vyvážený. Učitelky vedou přehled o písemných prověrkách, pravidelně využívají metodu práce s chybou. Ve většině hodin zjišťovaly učitelky při hodnocení názor žáků, zejména při zařazování samostatných ústních projevů. Klasifikace odpovídala sledovaným aktuálním znalostem a dovednostem žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na druhém stupni jsou celkově hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech německý jazyk na prvním a druhém stupni a anglický jazyk na druhém stupni

Oba jazyky jsou vyučovány ve čtvrtém až devátém ročníku s dotací tři hodiny týdně. Pro žáky sedmého a osmého ročníku je zaveden volitelný předmět anglický jazyk, který se vyučuje dvě hodiny týdně. Výuka je plánovaná prostřednictvím tematických plánů, při jejichž zpracování učitelky vycházely převážně z obsahu a struktury používaných učebnic. Hospitace proběhly v šesti hodinách německého jazyka (na prvním i druhém stupni) a ve čtyřech hodinách anglického jazyka (pouze na druhém stupni). Výukové cíle byly stanoveny v souladu s požadavky učebních osnov a většinou také s ohledem na schopnosti a jazykovou úroveň žáků. Učivo bylo probíráno v návaznosti na předchozí znalosti a dovednosti žáků.

Výuka byla sledována u všech učitelek, které vyučují dané jazyky. Kromě jedné nekvalifikované vyučující mají všechny ostatní kvalifikaci pro výuku na prvním či druhém stupni základní školy, aprobaci pro vyučovaný předmět ale nemá žádná z nich. Dvě vyučující německého jazyka jsou v současné době zapojeny do „Programu jazykové a metodické přípravy pro učitele bez příslušné způsobilosti k výuce cizích jazyků na základních školách“. Vyučující bez požadované kvalifikace absolvovala roční pomaturitní studium anglického jazyka na jazykové škole. Většina vyučujících má delší zkušenosti s výukou cizích jazyků a některé z nich se pravidelně zúčastňují metodických a jazykových kurzů. Celková kvalita výuky nebyla chybějícím vzděláním negativně ovlivněna.

Část výuky byla realizována v podnětném prostředí jazykových učeben, část proběhla v kmenových učebnách velmi dobré estetické úrovně, ale většinou s chybějícími motivačními prvky pro jazykovou výuku. V hodinách žáci pracovali s jazykovými učebnicemi a pracovními sešity, žáci vyšších ročníků (pouze v hodinách německého jazyka) také s překladovými slovníky. Vhodně byl využíván doplňující didaktický materiál (namnožené texty, pracovní listy, obrazový materiál). K nácviku výslovnosti, poslechu s porozuměním a k opakování byly účelně využívány audiokazety.

Všechny navštívené hodiny se vyznačovaly promyšlenou strukturou, účelnou organizací a většinou i efektivně využitým vyučovacím časem. Metody a formy jazykové výuky byly voleny v závislosti na cíli výuky, obsahu učiva a s ohledem na vzdělávací potřeby žáků. Převažující frontální vyučování bylo vhodně doplňováno samostatnou prací žáků či prací ve dvojicích. Ve většině hodin byly zařazovány učební činnosti přispívající k aktivnímu učení žáků. Celkově byla výuka německého jazyka na obou stupních orientována spíše na osvojení lexikálně gramatické stránky jazyka, naopak výuka anglického jazyka byla převážně zaměřena na rozvoj komunikativních dovedností žáků. Psychohygienické zásady byly ve všech hodinách respektovány, učitelky střídaly činnosti žáků, podle potřeby zařazovaly aktivity relaxačního charakteru. Tempo výuky bylo přizpůsobeno věku i jazykovým schopnostem žáků.

Ve většině sledovaných hodin byla účelně a promyšleně využívána vstupní i průběžná motivace. Počáteční motivační vstup byl nejčastěji tvořen motivačním rozhovorem, jazykovou hrou nebo písničkou. Aktivita a zájem žáků o výuku byly v průběhu hodin pozitivně

ovlivňovány střídáním učebních činností, pochvalou a povzbuzením, v některých hodinách také partnerským přístupem vyučujících.

Sledované hodiny probíhaly v klidné pracovní atmosféře, komunikace mezi učitelkami a žáky byla bezproblémová, dohodnutá pravidla byla navzájem dodržována a respektována.

Hodnocení žákovských výkonů vyučujícími bylo prováděno průběžně a bylo zaměřeno převážně pozitivně. Ve sledované výuce si učitelky prověřovaly znalosti a dovedností nejčastěji společným frontálním opakováním, ojediněle i krátkými písemnými testy. V celkovém hodnocení však převažuje písemné ověřování vědomostí, které je orientováno více na znalost slovní zásoby a mluvnice, méně na schopnost aktivního použití jazyka. Závěrečné zhodnocení práce žáků bylo sledováno ve většině navštívených hodin.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech německý jazyk na prvním a druhém stupni a anglický jazyk na druhém stupni jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu tělesná výchova na prvním a druhém stupni

Plánování výuky vychází z požadavků učebních osnov; každý vyučující zpracoval tematické plány, v nichž je rámcově vymezeno učivo, konkrétní rozpracování učiva pro jednotlivé ročníky chybí. V každém ročníku je výuka tělesné výchovy dotována dvěma hodinami týdně. Sledované hodiny měly zřetelně formulované výukové cíle, které byly vhodné a přiměřené k aktuálním pohybovým možnostem žáků.

Výuka tělesné výchovy na prvním stupni byla sledována u třech učitelek, z nichž dvě mají odbornou i pedagogickou způsobilost k výuce předmětu, jedna vyučující má středoškolské vzdělání a v současné době studuje fakultu tělesné výchovy a sportu. Její blízký vztah ke sportu a tělovýchově velmi pozitivně ovlivnil celkovou úroveň kvality vyučování. Na druhém stupni byla sledována výuka u všech tří velmi zkušených učitelů. Dva jsou aprobovaní, jeden učitel má kvalifikaci pro první a druhý stupeň základní školy, ale nemá aprobaci pro výuku tělesné výchovy. Věcná i odborná stránka výuky nebyly chybějící aprobací negativně ovlivněny.

Všechny navštívené hodiny byly organizovány v tělocvičně. V průběhu výuky bylo účelně a vhodně využíváno různé sportovní náčiní.

Sledované hodiny byly promyšleně a účelně organizovány, výběr metod a forem práce odpovídaly věku i pohybovým možnostem žáků a vedly k dosažení stanovených výukových cílů. Převažující frontální vyučování bylo vhodně doplňováno činnostmi prováděnými ve skupinách či ve dvojicích. Odborná i metodická stránka výuky byly na velmi dobré úrovni. Hodiny měly potřebnou dynamiku. Vyučující většinou správně volili metodické postupy, při nácvičce nových prvků zařazovali odpovídající množství ukázek, kladli důraz na správné provedení jednotlivých cviků. Učitelé při cvičení používali správné názvosloví, ve všech hodinách se objevovaly pohybové aktivity ve formě her, pravidelně byly zařazovány prvky zdravotní tělesné výchovy. Žáci velmi dobře zvládali požadované pohybové činnosti. Organizační pokyny byly jasné a pro žáky srozumitelné. Při osvojování nových dovedností i při jejich zdokonalování vycházeli vyučující ze znalosti pohybových možností žáků a nároky na ně diferencovali.

Psychohygienické zásady byly v průběhu výuky všemi vyučujícími respektovány, pracovní tempo bylo přiměřené, intenzivní pohybové aktivity byly střídány s aktivitami relaxačními. Na začátku školního roku byli žáci poučeni o dodržování bezpečnostních zásad v hodinách tělesné výchovy, v jejich průběhu dbali vyučující na jejich dodržování.

Jedním z hlavních motivačních aspektů byl zájem žáků o předmět. Při úvodním nástupu byli žáci motivováni jasným sdělením obsahu i cíle hodiny. Zajímavý a pestrý obsah většiny

navštívených hodin, zařazování soutěží a her, časté povzbuzování a pozitivní oceňování dosahovaných výkonů žáků přispívaly k motivaci žáků v průběhu výuky.

Celková atmosféra navštívených hodin byla vstřícná, většina žáků cvičila se zájmem a dobře spolupracovala. Komunikace učitelů se žáky i mezi žáky navzájem probíhala na základě dohodnutých pravidel; vyučující měli u žáků přirozenou autoritu, žáci byli ukázněni a pravidla chování respektovali.

Ve sledované výuce byli žáci slovně hodnoceni; při hodnocení výkonu jednotlivců bylo často využíváno povzbuzení nebo pochvaly. V některých hodinách byla věnována závěrečnému zhodnocení hodiny menší pozornost. Na druhém stupni jsou do výuky zařazeny srovnávací výkonnostní testy pro dlouhodobé sledování rostoucí výkonnosti žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově jsou hodnoceny jako vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ke zjišťování výsledků vzdělávání jsou nejčastěji využívány prověrky a testy, zadávané žákům ve sledovaných předmětech, výsledky slouží jako zpětná vazba pro učitele. Pravidelně je prováděna čtvrtletní analýza výsledků klasifikace. Sledovány jsou rovněž výsledky žáků ve sportovních a vědomostních soutěžích a olympiádách či úspěšnost žáků při přijímacím řízení na střední školy.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Průběh vzdělávání a výchovy je ve sledovaných oblastech vynikající.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Tematické zjišťování Úrazovost ve školách

V rámci inspekční činnosti bylo provedeno tematické zjišťování zaměřené na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při tělesné výchově. Na základě provedených hospitací a analýzy předložené dokumentace bylo zjištěno, že škola velmi dobře zajišťuje bezpečnost a ochranu žáků při výuce tělesné výchovy. Didaktické zásady a metodické postupy užívané při její výuce přispívají velkou měrou k zajištění bezpečnosti. Pravidelně jsou realizovány kontroly funkčnosti tělocvičen včetně náradí a náčiní. Stejně tak je na velmi dobré úrovni zajištěna bezpečnost a ochrana zdraví žáků při plaveckém výcviku. Povinná dokumentace o úrazech žáků školy je vedena a má velmi dobrou vypovídací hodnotu.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, č.j. 25 005/03-21 ze dne 15. srpna 2003 vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy;
2. Změna Zřizovací listiny vydaná Městem Cheb dne 19. června 2003;

3. Třídní knihy všech tříd pro školní rok 2003/2004;
4. Třídní výkazy pro 1. a 2. stupeň základní školy pro školní rok 2003/2004;
5. Katalogové listy žáků všech tříd ve školním roce 2003/2004;
6. Učební plán školy ve školním roce 2003/2004;
7. Plán činnosti 3. základní školy Cheb, Malé náměstí 3 na školní rok 2003/2004;
8. Plán kontrolní činnosti ve školním roce 2003/2004;
9. Záznamy z hospitací ředitelky školy ve školním roce 2003/2004;
10. Rozvrh hodin jednotlivých tříd ve školním roce 2003/2004;
11. Tematické plány sledovaných předmětů ve školním roce 2003/2004;
12. Organizační řád 3. základní školy Cheb, Malé náměstí 3;
13. Provozní řád 3. základní školy Cheb, Malé náměstí 3;
14. Školní řád 3. základní školy Cheb, Malé náměstí 3;
15. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004;
16. Směrnice ředitelky školy k organizaci předmětových komisí;
17. Zápisy z jednání metodických složek sledovaných předmětů ve školním roce 2003/2004;
18. Plán výchovného poradce pro školní rok 2003/2004;
19. Minimální preventivní program pro školní rok 2003/2004;
20. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003;
21. Namátkově vybrané notýsky, žákovské knížky a písemnosti žáků navštívených tříd;
22. Testy a prověrky učiva sledovaných předmětů ve školním roce 2003/2004;
23. Personální dokumentace vyučujících sledovaných předmětů.

ZÁVĚR

Na výuce většiny sledovaných předmětů se na prvním i druhém stupni podílejí převážně vyučující s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Pouze anglický jazyk je vyučován učitelkami, z nichž žádná není pro daný předmět plně kvalifikovaná. Chybějící odborné či pedagogické vzdělání nemělo negativní vliv na celkovou kvalitu výuky. Organizační struktura školy a způsob vedení pracovníků jsou funkční. Účelně využívaný kontrolní systém přispívá ke zkvalitňování výchovně- vzdělávací činnosti školy.

Prostory školy jsou udržované a upravené, celkově působí velmi dobrým estetickým dojmem. Pro výuku sledovaných předmětů je vytvořeno potřebné prostorové i materiální zázemí. Škola disponuje kvalitním sportovním zázemím, které je využíváno také veřejností. Učební pomůcky a didaktická technika byly ve sledované výuce vyučujícími účelně a efektivně využívány.

Sledovaná výuka byla velmi dobře plánována a organizována. Vyučující účelně a efektivně využívali metody a formy práce, které často přispívaly k aktivnímu učení žáků a k rozvoji jejich komunikačních dovedností. Žáci byli motivováni i hodnoceni převážně pozitivním způsobem. V navštívených hodinách bylo sledováno příznivé pracovní klima založené na vzájemné spolupráci učitelů a žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Dana Egerová
Členové týmu	Mgr. Alena Rájová
	PaedDr. Antonín Veselý
	Eliška Friedrichová	
	Jitka Havlíčková	

V Chebu dne 31. května 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. června 2004

Razítko

Ředitelka školy

Věra Šinková

Podpis

.....
.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního

týmu, tj. Česká školní inspekce, Palackého 8, p. p. 47, 350 99 Cheb. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	23. července 2004	e1-1067/04-5180
Zřizovatel	23. června 2004	e1-1067/04-5180

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky byly/nebyly podány.